

W dniach 15 i 16 marca 2018 r. w Warszawie Zarząd Stowarzyszenia Kosztorysantów Budowlanych zorganizował coroczną Konferencję **"NOWE PODEJŚCIE DO ZAMAWIANIA ROBÓT BUDOWLANYCH"**

Uczestniczyli w niej członkowie Stowarzyszenia – kosztorysanci i przedstawiciele firm - członków wspierających: Athenasoft, Datacomp, Koprinet, Orgbud Serwis, Promocja i WACETOB oraz wiele osób spośród innych uczestników procesu inwestycji. Patronaty medialne objęły: Buduj z Głową, Builder, Budownictwo i Prawo oraz Przegląd Budowlany.

Spośród zaproszonych gości przybyli: Bogdan Artymowicz – Dyrektor Biura Prawnego UZP, Justyna Pożarowska – Radca generalny UZP, Wojciech Rachubka – Departament Handlu i Usług w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii.

Minister Jerzy Kwieciński nie mogąc uczestniczyć w konferencji wystosował list z życzeniami, który odczytał Błażej Korczak Z-ca Dyrektora Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Izbę Projektowania Budowlanego reprezentował Kazimierz Staśkiewicz.

Tematyka tegorocznej konferencji wpisła się w oczekiwania wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego w związku planowaną nowelizacją przepisów ustawy Pzp i rozporządzeń tj. m.in. Rozporządzenia z 18 maja 2004 r. i 2 września 2004 r. W materiałach konferencyjnych znalazły się również nowe zaktualizowane **„Polskie Standardy Kosztorysowania Robót Budowlanych”, Wydanie II 2017 r.**, które w obecnym stanie prawnym mogą stanowić wzorce ułatwiające współpracę inwestorów/zamawiających i wykonawców. Są opracowaniem kompleksowym służącym wszystkim stronom procesu inwestycyjnego, w tym również inwestorom prywatnym.

Podczas dwóch sesji zostały zaprezentowane następujące referaty:

- **Kosztorys inwestorski w zamówieniach publicznych – propozycje zmian**
- mgr inż. Tomasz Pytkowski – Rzeczoznawca Kosztorysowy SKB
- **Przedmiarowanie robót budowlanych** - inż. Piotr Montewski – Rzeczoznawca Kosztorysowy SKB
- **Metoda kalkulacji kosztów cyklu życia budynków** - Z-ca Dyrektora Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju
- mgr inż. Błażej Korczak
- **Sposób dysponowania, wynagrodzeniem osób w zamówieniach w sektorze związanym z budownictwem** - mgr inż. Ewa Wiktorowska – Prezes OSKZP
- **Metodyka BIM, a usprawnienie procesu inwestycyjnego. Rewolucja cyfrowa, kiedy i dla kogo?** - mgr inż. Tomasz Żuchowski – Rzeczoznawca Kosztorysowy SKB
- **Detekcja niespójnych ofert z wykorzystaniem programów kosztorysowych**
- dr inż. Hubert Anysz, Politechnika Warszawska
- mgr inż. Krzysztof Kaczorek, Politechnika Warszawska
- **Wykorzystanie klasyfikacji robót budowlanych do celów kosztorysowania**
- dr inż. Krzysztof Zima, Politechnika Krakowska
- mgr inż. Ewelina Mitera-Kiełbasa, Politechnika Krakowska
- **Inżynieria wartości w teorii i praktyce**
- dr hab. inż. Agnieszka Leśniak, Politechnika Krakowska
- dr inż. Marzena Lendo-Siwicka, SGGW Warszawa

Pierwszy referat wydawałoby się, że dotyczy dokumentu, który jest opracowywany na podstawie przepisu sprzed 14 lat i wszystko zostało powiedziane i napisane. Jednak, jak pokazał autor – Tomasz Pytkowski, powinno się już obecnie zastanowić co należy zmienić i o co rozszerzyć przepisy, jeżeli będą nowe rozporządzenia z uwagi na planowane zmiany ustawy Prawo zamówień publicznych. Wskazał m.in. rozważenie czy podstawą do kosztorysu inwestorskiego może być przedmiar robót, opracowany w ramach dokumentacji projektowej oraz metody kalkulacji zamieszczone w II wydaniu Polskich Standardów Robót Budowlanych. Obszernie zostało także przedstawione stanowisko Urzędu Zamówień Publicznych w opinii z dnia 11.01.2018 r. w sprawie rozdzielania zamówień publicznych na opracowanie dokumentacji projektowej i kosztorysu inwestorskiego, co powinno zachęcić do przeczytania całej korespondencji (www.kosztorysowanie.org.pl).

Zagadnienia przedmiarowania robót budowlanych – stan obecny i w przyszłości – omówił Piotr Montewski. Dla znających zagadnienia kosztorysowania jest oczywiste, że przedmiar robót jest podstawowym, ale także pracochłonnym dokumentem. Autor jednak skupił się na zasadach obliczania ilości robót. Wykazał, że w Katalogach Nakładów Rzeczowych, są zróżnicowane zasady obliczania ilości dla tych samych robót, co stanowi problem przy porównywaniu wartości robót. Autor omówił także narzędzia do obliczania ilości robót poczynając od lat przedwojennych (drukowane tablice) aż po dzisiejsze dedykowane programy komputerowe, kończąc na modelu BIM.

Błażej Korczak – ówczesny Z-ca Dyrektora Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji w MliR podczas swojego wystąpienia przedstawił aktualny stan prac nad projektem rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju w sprawie metody kalkulacji kosztów cyklu życia budynków oraz sposobu przedstawienia informacji o tych kosztach. Przypomnijmy, że zgodnie z ustawą Pzp do 18 lipca br. powinno się ono ukazać. Z przeprowadzonej przez ministerstwo ekspertyzy wynika, że w prawodawstwie przeanalizowanych państw europejskich nie ma szczegółowych regulacji dotyczących obliczania kosztu cyklu życia dla budynku, sformułowanych w obowiązujących aktach prawnych, a więc nasze byłoby pierwsze. Przyjęto, założenie, że rozporządzenie ma cechować uniwersalność, obiektywizm, weryfikowalność i transparentność. Serdecznie podziękował za aktywny udział SKB w pracach nad projektem rozporządzenia.

Referat nt. wynagrodzenia osób w zamówieniach w sektorze związanym z budownictwem wygłosiła Ewa Wiktorowska – Prezes OSKZP i członek Rady zamówień publicznych przy prezesie UZP. Omówiła w nim przepisy dot. formy zatrudnienia i kosztów pracy, które winny być uwzględnione w cenie oferty wykonawcy po nowelizacji prawa zamówień publicznych (tj. Dz.U. 2017 poz. 1579 za zm.). Wskazała także na rodzaje czynności, w tym osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, niezbędne do realizacji zamówienia, których dotyczą wymagania zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę i podwykonawcę przytaczając m.in. opinie UZP i wyroki KIO. Nowelizacja wprowadziła bowiem szereg istotnych regulacji odnoszących się do zmian w umowach o pracę w sprawie zamówienia publicznego.

Rzeczoznawca Kosztorysowy SKB, Tomasz Żuchowski - Wiceminister w byłym Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa podzielił się dotychczasowymi pracami związanymi z BIM-em. Niestety pomimo, że ministerstwo zorganizowało cykl spotkań eksperckich dotyczących stosowania BIM w budownictwie, to obecnie mógł wymienić jeden przykład z pilotażowych projektów (Pilotażowy projekt BIM obwodnicy Zatora łączącej drogi krajowe nr 28 i nr 44). Ze

stron Ministerstwa można się dowiedzieć, że we współpracy z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad, przeprowadzono dialog techniczny z wykonawcami na temat zaawansowania BIM na polskim rynku infrastrukturalnym, a jest planowany jeszcze w kwietniu br. dialog techniczny z firmami świadczącymi usługi zarządzania kontraktem i pełniący nadzór inwestorski.

Referat, który wygłosił Krzysztof Zima to w zasadzie wykaz klasyfikacji robót budowlanych do celów kosztorysowania, które są wykorzystywane w Polsce i na świecie. Ze względu na strukturę można je podzielić na klasyfikacje monohierarchiczne (enumeratywne) i polihierarchiczne (fasetowe). Autor przedstawił możliwości i zagrożenia dot. przetłumaczenia oraz zaimplementowania w naszym kraju przykładowych klasyfikacji wykorzystywanych w wielu krajach w Europie i USA. Za korzystne uznał: poprawę zarządzania przedsiębiorstwem, łatwość raportowania na wszystkich etapach cyklu życia budynku oraz ocenę przedsięwzięcia, ułatwienie w tworzeniu przedmiarów i kosztorysów. Uporządkowanie klasyfikacji jest niezbędne także w przypadku tworzenia modelu BIM.

Kolejny referat zaprezentowany przez współautora Huberta Anysza, to pokazanie opracowanej metody oceny spójności składanych przez wykonawców ofert. Modyfikacja obecnego zakresu informacji przekazywanych zamawiającemu ofertą pozwoliłaby na precyzyjną ocenę, czy oferowane ceny za obiekt mieszczą się w zakresie tzw. cen rynkowych. Detekcja nieuzasadnienie niskich ofert niewymagająca rozstrzygnięć przez KIO, gdyż oparta o techniczne podstawy, jest istotna. Zdaniem autorów może znacząco przyspieszyć proces wyboru wykonawcy i uniknąć problemów, które mają miejsce po wyborze nieuzasadnienie niskiej oferty jako najkorzystniejszej.

Pojawiła się też nowa tematyka na konferencji – Inżynieria Wartości (Value Engineering). Referat wygłoszony przez jedną z autorek – Marzenę Lendo-Siwicką przybliżył wciąż nieznaną i mało wykorzystywaną element realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego, co pokazały wyniki badań wśród kadry inżynierskiej jednego z województw. Autorki przedstawiły definicje i założenia metody, różne nazewnictwo metod oraz kilka praktycznych zastosowań metod, pozwalających na wybór optymalnej opcji projektowej w poszczególnych fazach od koncepcji poprzez projekt budowlany i wykonawczy aż do weryfikacji i kontroli na etapie realizacji uwzględniający budżet i wymagania, oczekiwania inwestora.

Ponadto były także, wystąpienia przedstawicieli członków wspierających Stowarzyszenia Kosztorysantów Budowlanych, tj. firm: Athenasoft, Orgbud-Serwis oraz Koprinet, związane z tematyką konferencji.

Podsumowanie

Podczas dyskusji podkreślano trudności jakie stworzyła ustawa o cenach z 5 lipca 2001 r., że zbyt wcześnie wprowadziła swobodę kalkulacji cen i że obecnie procedowane rozporządzenie o metodzie kosztów cyklu życia wyprzedza Komisję Europejską, bo wynika to nie tyle z Dyrektyw unijnych, ale konkretnie z naszej ustawy Prawo zamówień publicznych. Przedmiar robót i kosztorys inwestorski to istotne dokumenty kosztowe w procesie inwestycyjnym.

II Wydanie Polskich Standardów Kosztorysowania Robót Budowlanych wprowadziło kilka zagadnień wpisujących się w nowe wyzwania, należy tu wymienić formułę kosztów bezpośrednich, standard agregacji czy elektroniczne aspekty kosztorysowania.

Konferencję jednak zdominowały zagadnienia BIM – czy jesteśmy – kosztorysanci - przygotowani do współpracy z projektami 3D i 3D+? Przede wszystkim przepisy nie uwzględniają nowych rozwiązań. Zasady obliczania ilości robót wymagają doprecyzowania jak wykorzystać obliczone rzeczywiste ilości: objętość lub powierzchnię dla potrzeb kalkulacji kosztorysowych. Ogromną potrzebą jest klasyfikacja robót, dostosowana do krajowych doświadczeń i potrzeb. Po prezentacjach i dyskusji można dostrzec coraz lepsze przygotowania producentów oprogramowania wspomagającego kosztorysowanie do wykorzystania danych z modeli BIM. Jednak potrzebna jest współpraca wszystkich uczestników procesu inwestycji a także wsparcie administracji rządowej.

Opracowanie: Balbina Kacprzyk

Biuro zarządu: Ul. Nowogrodzka 31 lok. 327, 00-511 Warszawa
tel./fax 22 826 15 67

Stowarzyszenie Kosztorysantów Budowlanych zostało założone w 1995 r. Liczy obecnie 1063 członków zwyczajnych, 1 Honorowego Prezesa i 1 Honorowego Członka, zorganizowanych w 9 Oddziałach i 2 Kołach. W Stowarzyszeniu jest także 7 członków wspierających: Athenasoft Sp. z o.o., Chandney Software Sp. z o.o., DATACOMP Sp. z o.o., Koprinet Sp. z o.o., Orgbud-Serwis Sp. z o.o., OWEOB Promocja Sp. z o.o., WACETOB Sp. z o.o.

SKB nadaje tytuł Rzeczoznawcy Kosztorysowego SKB. Zakres działalności Stowarzyszenia obejmuje wypracowanie zasad współdziałania i form integracji środowiska kosztorysantów budowlanych, zagadnienia ochrony praw zawodowych i podniesienia rangi zawodu kosztorysanta budowlanego, doskonalenie i rozwój systemu kształcenia i podnoszenia kwalifikacji kosztorysantów budowlanych a także działań związanych z konsultacjami środowiskowymi przy tworzeniu przepisów.

Zarząd: Prezes: Balbina Kacprzyk, V-ce Prezes Małgorzata Jarlaczyk, V-ce Prezes Ryszard Jakubiec,
Sekretarz: Ryszard Równicki, Członkowie: Stanisław Plesiński i Tomasz Pytkowski.